

об'єкт, а суб'єкт навчання. Вона є і залишиться повноправним партнером вчителя в нелегкій справі пошуку і здобуття знань.

Література:

1. Відливана О. Створення організаційно-педагогічних умов щодо впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти / Оксана Відливана. – Режим доступу: [www.ipro.if.ua/...](http://www.ipro.if.ua/) / Державного
2. Виноградова Оновлення змісту початкової освіти на основі впровадження нового Державного стандарту початкової середньої освіти, нових програм та планів / Ольга Виноградова. – Режим доступу: osvita-dnepr.com/.../752-onovlennya-zmistu-pochatkovoji–
3. Про впровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти та реалізацію профільного навчання в ЗНЗ області. – Режим доступу: www.ipe.poltava.ua/files/kyrylyuk.ppt
4. Амонашвілі Ш.О. Школа життя. Уроки Шалви Амонашвілі. «Посмішка моя, де ти?» – Хмельницький: Подільський культурно-просвітительський центр ім.М.Періха, 2007. – С.20.

Кулакова О.В.*

ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В УЧНІВ ЗА ФАХОМ «ОПЕРАТОР ЕОМ» НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті обґрунтовано необхідність та висвітлено шляхи формування соціокультурної компетенції майбутніх операторів ЕОМ під час вивчення англійської мови.

Державний стандарт чітко окреслює вимоги до освіченості учнів, визначаючи мовленнєву, соціокультурну та діяльнісну (стратегічну) лінії. Уся система в галузі іноземних мов має формувати в учнів уміння іншомовного спілкування, що сприяє тиме інтеграції українського суспільства до світової спільноти. Розвиток компетенцій дозволяє учням розуміти ситуацію, досягти певних позитивних результатів в особистій та професійній сферах. Зараз можемо спостерігати, як у сучасному світі все більш набирає оберти процес розширення взаємозв'язків між різними країнами та народами, який охоплює всі сфери людського життя та діяльності. Щоб підтримувати різноманітні контакти й форми спілкування, включаючи не тільки безпосередні, а також віртуальні, потрібно формувати соціокультурну компетенцію у тих, хто вивчає іноземну мову, це стосується також учнів професійно-технічних закладів за фахом «оператор ЕОМ».

У сучасному суспільстві відбувається активне проникнення інформаційних технологій у життя, що вимагає підвищення інформатизації суспільства в цілому, яке, в свою чергу, спрощує спілкування між народами, охоплює усі сфери людського життя та діяльності. Ми розуміємо під соціокультурною компетенцією

* © Кулакова О.В.

ОСВІТА ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

сприятливість та вміння жити та взаємодіяти з людьми іншої мови та культури. За визначенням В.В.Сафонової, зміст соціокультурної компетенції – це сукупність певних знань, навичок, умінь, здібностей та якостей [3, с.18]. У нових соціокультурних умовах учні загальної освіти, більш того, ті, хто здобуває фах «оператор ЕОМ», повинні володіти навиками роботи на комп'ютері, використовувати телекомунікаційні технології, ресурси глобальної мережі Інтернет. Слід наголосити, що соціокультурна компетенція сприяє розумінню спільного і відмінного між культурами, інтерес до інших, сміливість у висловленні власної думки, готовність брати на себе відповідальність та здатність до співпраці. На наш погляд, соціокультурний компонент змісту навчання сприяє підготовці до життя у багатокультурному суспільстві. Проблемою формування соціокультурної компетенції займалося багато вчених, серед них такі як Н.Ф.Бориско, Н.І.Гез, Ю.І.Пасов, А.П.Садохін, В.В.Сафонова, С.Г.Тер-Мінасова.

Формування соціокультурної компетенції передбачає входження в спеціальність, оволодіння нормами професійної діяльності та професійного спілкування, досягнення її певних рівнів [4]. Соціокультурний підхід потребує знання конкретних соціальних умов спілкування, прийнятих у країні, мова якої вивчається. Тому метою цієї статті є обґрунтування доцільності підготовки учнів за конкретним фахом до спілкування та взаємодії з представниками іншої країни в сучасному багатокультурному високотехнологічному світі.

Учні за фахом «оператор ЕОМ» повинні вміти обговорювати пов'язані зі спеціалізацією комунікативні ситуації, досягаючи порозуміння із співрозмовником, аналізувати англійськомовні джерела інформації для отримання даних, необхідних для виконання професійних завдань, знаходити нову текстову, графічну, аудіо- та відеоінформацію, користуючись пошуковими методами.

Вважаємо, що навчити підлітків протягом лімітованого навчальними рамками періоду спілкування іноземною мовою з метою отримання професійної інформації і розуміти мовлення носіїв мови можливо тільки в поєднанні традиційних та інноваційних підходів, з-поміж яких комунікативний, як у навчанні, так і у використанні навчальних матеріалів виходить на перший план. На думку Л. Биркун, учні, щоб стати ефективними користувачами мови, мають не тільки здобувати знання (знати граматичні, лексичні або вимовні форми), а й розвивати навички та вміння використання мовних форм для реальних комунікативних цілей, тобто використовувати мову в реальних життєвих ситуаціях [1].

Зараз важливим у викладанні стало розуміння того, що недостатньо вивчати лише мовні норми; набагато важливіше,

ОСВІТА ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

щоб учні оволоділи соціокультурними нормами, до складу яких входять і мовні. Для цього потрібна модернізація навчального процесу, що виводить комп`ютер та інформаційні технології на провідне місце у навчанні. Поштовхом і мотивацією до вивчення іноземних мов останнім часом стало використання ресурсів Інтернету. У наш час глобальна мережа охопила майже всі галузі людської діяльності. Існує багато причин, з яких ця нова технологія викликає інтерес та заслуговує на увагу саме викладачів іноземних мов. Основою Інтернету є як здобуття інформації, так і спілкування, тож він може забезпечити безпосередній зв`язок з носіями іноземної мови. Щоб іти в ногу з часом, постійно підвищувати свій професійний рівень, викладачам потрібно використовувати безмежні можливості глобальної мережі. Доречно розглянути напрями використання Інтернет-ресурсів у навчанні іноземної мови з метою формування соціокультурної компетенції в учнів, які є користувачами комп`ютера. Якщо учні спроможні використовувати нові технології, вони вагомо поліпшують досягнення поставлених цілей при вивченні іноземної мови та підвищують соціокультурний компонент у навчанні. Отже, щоб бути успішним в будь якій галузі, треба мати доступ до інформації й уміння працювати з нею. Педагогам потрібно визначити конкретні напрями використання можливостей і ресурсів всесвітньої мережі при підготовці до занять та на самих заняттях. Наприклад, це може бути: самостійний пошук інформації учнями в межах роботи над проектами та презентаціями; підбір та включення матеріалів мережі в зміст уроку; самостійне вивчення лексичних та граматичних явищ іноземної мови; опанування базових технологій роботи з Інтернетом, таких як пошук інформації, створення презентацій на базі звукової та текстової інформації в супроводі ілюстрацій, робота з електронною поштою, спілкування в реальному часі, створення та проведення телекомунікаційних проектів, участь у різноманітних конкурсах і олімпіадах, використання он-лайн словників, представлення власної інформації у вигляді Web-документів.

Звичайно, тільки знання професійних предметів в інтеграції з іноземною мовою можуть надати позитивний результат. Використовуючи інформаційні ресурси мережі Інтернет, учителі можуть сприяти поповненню активного словникового запасу лексикою сучасної іноземної мови, це сприятиме розумінню сучасного етапу розвитку культури народу, соціального і політичного устрою суспільства, інтересів та пріоритетів мешканців іноземної країни. Крім того, треба відмітити, що розвиток соціокультурної компетенції в групах учнів-операторів ЕОМ здійснюється не тільки за допомогою інноваційних технологій, а також на базі аутентичних друкованих текстів, при виконанні пізнавально-пошукових, ситуативних завдань,

ОСВІТА ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

рольових ігор проблемного напрямку, де бажано не забувати про професійну орієнтованість навчання при отриманні середньої загальної освіти в професійно-технічному навчальному закладі. Тому матеріал при формуванні соціокультурної компетенції не повинен розглядатися тільки з одного боку. Це має бути збалансоване поєднання різних форм діяльності та взаємодії учнів та вчителя. Учні опрацьовують професійно-спрямовані тексти та діалоги за темами «Моя майбутня професія», «Значення моєї професії в сучасному світі», «Що є комп'ютер для людства», «Підлітки та Інтернет», «Найбільш популярні професії в англomовному світі», тощо; виконують різноманітні лексичні та граматичні вправи, беруть участь в рольових іграх та конкурсах. Наприклад, конкурс на презентацію проекту «Моя професія – потрібна».

Цікаво студентам виконувати ситуативні завдання. Вони можуть бути такими: «Вас запросили на інтерв'ю з приводу працевлаштування на американську фірму. Опишіть свої вміння та ділові якості», або «Напишіть листа другу електронною поштою, розкажіть про себе, про свою професію». Також значне місце серед видів аутентичного лексичного матеріалу займають статті з англomовних газет та журналів, листи, рекламні оголошення, вівіски, меню, анкети. Треба відокремити такий вид роботи, як складання резюме за зразком канонів ділової англійської мови [2].

Однією з труднощів навчання іноземної мови, незважаючи на сучасні технології, є дуже обмежена можливість спілкування з носіями мови і використання навичок розмовної мови поза навчальним закладом. Сьогодення дозволяє нам розширити можливості уроку. Тому вважаємо за потрібне використовувати також таку форму навчання, як відеоурок. При перегляді відеофільмів (або відеофрагментів) учні мають можливість чути англійську мову з вуст носіїв мови, побачити на власні очі англomовне середовище, стати ближче до англomовного народу, його культури, традицій, звичок. Залучення відеофільмів сприяє підвищенню мотивації учнів до навчання, також фільми – це джерело збагачення вокабуляра учнів та спосіб формування соціокультурної компетенції в цілому. Доречно показувати відеофрагменти, які присвячені людям різних професій в англomовних країнах та які підкреслюють ту думку, що кожна професія цікава та корисна.

Хотілося б також розглянути змістовний та корисний підручник з професійної англійської мови «Informational Technology» by Dinos Demetriades («Інформаційні технології», автор Дайнос Деметриадес). Деякі теми з нього дуже цікаво та влучно використовувати на уроках, які присвячені роботі та професії, в групах учнів за фахом «оператор ЕОМ». Підручник має такі розділи: «Комп'ютер», «Інтернет», «Електронна пошта»,

«Мобільні телефони», «Музика в Інтернеті», «Вебсайти», «Створення вебсторінок», «Мультимедіа», «Чати», «Етикет в Інтернеті», «Програмування», «Відеоконференції», «Інноваційні технології». Матеріал для кожної теми надається в такій послідовності: 1) Перед початком. 2) Читання. 3) Робота над лексикою. 4) Говоріння.

На прикладі однієї з тем хотілося б проілюструвати приклади завдань з підручника «Informational Technology». Наприклад, тема «Електронна пошта»:

1. Перед початком.

– Скажіть, як часто ви отримуєте листи електронною поштою, здійснюєте дзвінки мобільним телефоном, пишете повідомлення?

2. Читання. Текст складається з трьох частин: свою думку висловлюють три людини з Великобританії, щодо користування електронною поштою та Інтернетом. Після цього студенти повинні виконати завдання на розуміння, відмічаючи правильні відповіді.

3. Потім опрацьовується лексика – потрібно вибрати слова, які мають позитивний відтінок, а потім слова, які мають негативний.

4. На етапі говоріння пропонується попрацювати в парах, використовуючи нову лексику та наданні конструкції.

5. Письмо. Учні повинні описати переваги та недоліки різних засобів передачі інформації.

У кожній темі є цікаві ситуативні завдання «get real», ми наведемо приклади деяких: знайдіть 5 веб-сайтів, опишіть їх іншим учням, працюйте в парах; надішліть один одному лист електронною поштою та лист, написаний від руки, поділіться думками, який лист вам більш до вподоби читати; знайдіть в Інтернеті останні новинки мобільних телефонів, напишіть всі їх якості; порівняйте сайти, які пропонують завантажувати музику, скажіть класу, який з них для вас найзручніший [5]. Тому, вважаємо, слід вживати підручники такого змісту на професійно спрямованих уроках англійської мови.

Отже, слід визнати, що в сучасному суспільстві молоді люди повинні бути розвиненими особистостями, взаємодіяти з носіями іншої культури, володіти інноваційними технологіями, добре знатися на своїй майбутній професії – і все це набувається при створенні продуктивного процесу навчальної діяльності, а також при формуванні соціокультурної компетенції в учнів.

Література:

1. Биркун Л.В. Комунікативні методи та матеріали для викладання англійської мови. – К.: Знання, 1998. – 48 с.
2. Буданов С.І. Ділова англійська мова. – Х., 2011. 287 с.
3. Сафонова В.В. Культуроведение в системе современного языкового образования // Иностран. яз. – 2001. – №3. – С.17-23.

4. Сігаєва Л.П. Особистістний підхід до впровадження педагогічних технологій // Непереривна професійна освіта: Науково-методичний журнал. – 2001. – Випуск 3 – С.76-77.
5. Dinos Demetriades, Informational Technology. – Oxford University press, 2000.- 40 p.

Младзиевская Е.И.*

ВОПРОСЫ СОЗДАНИЯ ОПЕРНОГО ТЕАТРА ВО ВНЕШКОЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ

*Из опыта работы Образцового музыкального театра «Гармония»
детской музыкальной школы № 1 г. Херсона.*

Педагогика, как наука об образовании и воспитании подрастающего поколения, на протяжении столетий использует одну из самых распространенных форм художественного творчества – театр, как «процесс жизни человеческого духа» (К.С.Станиславский). Театр – особый целостный взгляд на окружающий мир, уникальный вид искусства, владеющий безграничными возможностями влияния на душу личности, которая включается разными формами в художественно-творческую деятельность, опираясь на эмоции, переживания, знание и познание, чувство гармонии, совершенствуя чувства, воображение, фантазию, мышление.

Именно внешкольные учреждения создают самые благоприятные условия для обнаружения и развития природных способностей подрастающего поколения, используя, при этом, концепцию личностно-ориентированного подхода для художественно-творческой деятельности детей и подростков.

Лучшим подтверждением этой мысли есть результаты деятельности детских художественных коллективов. Показательно, что эти коллективы представляют все жанры, в том числе и самый сложный музыкальный жанр – оперу. Традиционный перечень предметов (игра на выбранном инструменте, музыкальная грамота, сольфеджио, музыкальная литература, ритмика, хор, оркестр...), предлагаемый учащимся музыкальных школ (студий, кружков внешкольных учреждений) зачастую недостаточно полно позволяют раскрыться заложенным природой способностям ребенка. Поэтому сегодня ведущие педагоги все чаще вводят факультативы, связанные с театральной деятельностью. Темы современных педагогических технологий в жанре оперы, актуальность проблематики создания детского оперного театра и пути его совершенствования освещают различного уровня семинары – практикумы, научно – практические конференции.

Указом Президента Украины от 28.12.2012 № 756/2012

* © Младзиевская Е.И.